

מתורתו של צדיק אביך יעקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת שגלקטו מכל ספריו הק'

פרשת וישלח תשפ"ד

ונעשה כחמורים ממש שאין להם שום הבחנה כלל בין טוב לרע, וזהו ברעתו את החמורים לצבעון אביו, ואת קרי בה' עם, ודהיננו ברעותו עם החמורים, שעשה עצמו עם החמורים, כמותם ממש, וכל זה בשביל צבעון אביו, היא התולדה של הצביעה שנטמעה בהמא, היא שגרמה לו שמדבר תמיד סרה:

(פיתוחי חותם פרשת וישלח)

התדבקות בקדושה ע"י שמירת עניני

חסידות

ממשפטיך לא סרתי כי אתה הוראתי (תהלים קיט קב). בא לומר, דלאו דוקא באכילה ושתיה היה נזהר, אלא בכל מלי דחסידות שהמירו רבותינו ז"ל היה שומר עצמו, דהמבקש השנה מעליא צריך לקים כל מיני חסרות, ויהיה מתנהג בחסידות בכל מעשיו. וכל זה הורה לנו הקדוש ברוך הוא בתורה ועל ידי נביאיו ועל ידי חכמיו, דההתדבקות בו יתברך צריכה קדושה יתרה, והתורה מכרות 'בו תדבק' (דברים יב כ), ואתם הדבקים בה אלקיכם' (שם ד טז). ולא שיק התדבקות בו יתברך כי אם על ידי קדושה, כמו שכתוב (ויקרא יט ב) 'קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם, דהיננו, כיון שאני קדוש, לא שיק שתחול קדשתי עליכם עד שתהיו קדושים:

והקדוש ברוך הוא יתברך שמו, לטוב לנו תראנו הדרך הטובה, והרחיקנו מדרך הרעה, כמו שכתוב (דברים ל טו) 'ראה נתתי לפניכם' [לפניכם] היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע, ואחר כך אמר (שם פסוק יט) 'ובחרת בחיים'. יש לך חק [מתוק] גדול מזה ואהבה וקרבה יותר מזה, שאוחז בדיניו ואומר לנו זו היא דרך חיים שתלכו בה. ולא שיק שגופה לדרך זו עד שנהיה מתקנים בכל כראוי. ומי שלבו חי בקרבו, יתעורר ויאמר, כיון שאדון הכל הנחני בדרך אמת, אין לי לסור ממנה. וזהו שאמר ממשפטיך לא סרתי, הם דיני החסידות שהוריתני לעשות כדי שאתדבק בך, כי מאחר שאחות בדי והוריתני דרך החיים, אין לי לסור ממנה, כי איך יעלה על לבי לעשות חפך מה שהוריתני. וזהו כי אתה הוריתני, ומאחר שהוריתני, לא נשאר לי לנטות ממה שהוריתני:

(אלף בינה, תהלים קיט אות ט)

שנטמע כל כך בסטרא אחרא עד שהגיע לכפירה, הרי הוא כנכרי עובד עבודה זרה:

(פיתוחי חותם פרשת וישלח)

עבודה גורדת עבודה

ואלה בני צבעון ואיה וענה הוא ענה אשר מצא את הימם במדבר ברעתו את החמורים לצבעון אביו (בראשית לו כד). הנה כתבנו, דצבעון רומז אחר שנתלבש בתאוות יצר הרע עברה גוררת עברה ונצטבע ונטמע גם גופו. והפעלות הרעות היוצאות מזה הוא שנתלבש חס ושולם כמי שאין לו אלוה, ועוסק תמיד כי אם בדברים בטלים ובלשון הרע ובדברי גבלה. ואין עון חמור יותר מזה, כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (ערכין טו): שקול לשון הרע כעבודה זרה וכשפיכות דמים וגלוי עריות, כמו שנאמר (תהלים יב ד) 'לשון מדברת גדולות'. וכופר בעקר, כמו שנאמר (שם פסוק ה) 'שפתיו אתנו מי אדון לנו' (ערכין שם). וזהו שאמר בני צבעון, דהיננו המעשים הרעים אחר שנצטבע, הם ואיה, קרי בה' איה' בנקוד צירי, דהיננו מבקשים איה הם דברים רעים ולשון הרע פדי להתעסק בהם ולהגות בהם נגד בני אדם, וזהו וענה, מלשון עניה ואמירה, תמיד מוכן כי אם לענות סרה:

אינו מתבונן שחיו מאת ה' ואינו מבהין בין טוב לרע

ומי שתמיד מרגל כי אם לדבר רע בשפתיו, אין למעלה ממנו ברעה, כי חשכו עיניו ונטמטם לבו, וירא און ולא יתבונן על מה זה בא לזה העולם ולמה נתן לו הקדוש ברוך הוא ימים. בודאי חושב בדעתו חס ושולם כי אין הימים מאת ה', דאלו היה חושב דהימים מאת ה', כמו שנאמר (שם קלט טו) 'ימים יצרו', היה שומר עצמו שלא יפגם בהם, אבל זה חושב כאלו מצאם ומה שירצה יעשה בהם. וזהו שאמר הוא ענה, הרשע שתמיד עונה סרה, מי גרם לו זה, חשב בדעתו אשר מצא את הימים במדבר, קרי בה' הימים, דהיננו חשב זה בעל לשון הרע שהימים שהוא חי מצאם במדבר בלי שומר, בלי אדון עליהם חס ושולם, לפיכך עושה בהם כרצונו. ומי גרם לו זה, הפעלות הראשונות, שהיתה עברה גוררת עברה עד שנצטבע

הנזקים שגורמים התאוות לאדם

ואלה בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם (בראשית לו כג). הנה כתבנו ששובל אותיות 'לבוש', וכתבנו גם כן שכיון שמתאנה האדם להתעסק בתאוות יצר הרע ולטלם בידו, ממילא עברה גוררת עברה חמורה ממנה. והחמורה שיוצאת מזה היא זו, שכיון שמתלבש בתאוות היצר, לא די שמתבטל מהמצוות, אלא גם כן עובר עברות. וזהו שאמר ואלה בני שובל, דהיננו, הפעלות הרעות הנעשות על ידי ה'לבוש', עלון אותיות 'עול', שיהיה עושה על במשא ובמתנו. ומנחת לשון נחת רוח, והכונה היא דדרך בני ישראל, כשהוטאים איזה חטא מיד מתחרטים ומתחמטים ודואגים על מה שארע להם, והמתלבשים בהמא דסטרא אחרא עושים רע ומתאמים להוסיף לעשות רע, ואדרבה, יש להם נחת רוח בזה. וזהו ומנחת, לשון נחת רוח, יש להם נחת רוח במעשיהם. ואלה מעשיהם, ועיבל אותיות 'עולב', עולבים אחרים בהרפה וגדופים, שפו מלשון פגוע, כמו 'הר נשפה' (ישעיה יג ב), ואונם מלשון אונאה, שעושים אונאה לבני אדם בממונו:

(פיתוחי חותם פרשת וישלח)

החוטא נטמע בתאוות היצר הרע

ואלה בני דישון חמדון ואשבו ויתרן וקרן (בראשית לו כו). בא לרמוז, דכיון שנטמטע בהמא בעברה אחר עברה, נטמע בתאוות יצר הרע, וכל מה שמתאנה לבו עושהו, כי כבר נסטר ביד יצר הרע וכל מה שאומר לו עושהו. וזהו שנאמר ואלה בני דישון, דהיננו, התולדות הרעות היוצאות מתענוגי יצר הרע הם בני דישון. התולדות היוצאות מדישון יצר הרע, חמדון, היא החמדה, שאדם זה שנטמטע ביד יצר הרע רודף אחר כל חמדה. ואשבו, אותיות 'בן אש', כלומר, כשתבוא לו איזו חמדה אש בוער בקרבו, ולא ינוח ולא ישקט עד שיגמר חמדתו בפעל, וזה דומה כמי שנוול מן האש, דכמו שהאש דרקה כשהתחיל להדליק לא תשקט ולא תנוח עד שתדליק כל אשר לפניה, גם זה הרשע כן דרכו. ויתרן, בא לרמוז דזה הרשע עושה יותר מן האש, דהאש אינה שולטת רק במה שלפניה ורואה אותו, אבל רשע זה, אש החמדה בוער בו בין במה שעניני רואות ובין במה שאין עניני רואות (תניגה יא:), וזהו ויתרן, קיטר על מעשה האש. וקרן, אותיות 'ונקר', דהיננו, כיון

חידה שבועית:

מה אומר רבינו מה הדרך להמבקש השגה מעליא? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצתת!).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מדויקת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביך יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחדית
מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת עקב:

הרב שלום מנדל מקרית צאנו נתניה.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביך יעקב' זי"ע (או מתוך עלון זה)

בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור השלם (ספרד) עם רקמה ייחודית בהוצאת "עוז והדר".

